

E?itim Yaz?I?m? Geli?tirme Öz-Yeterlik Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *E?itim Yaz?I?m? Geli?tirme Öz-Yeterlik Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20693>

Özet

E?itim Yaz?I?m? Geli?tirme Öz-Yeterlik Alg?s? Ölçe?i (EYGÖYAÖ), bireylerin **e?itim yaz?I?mlar?** geli?tirme süreçlerine yönelik kendi yeterliklerine dair alg?lar?n? ölçmek amacıyla geli?tirilmiş psikometrik bir araçtır. Ölçek, özellikle e?itim teknolojileri alanında çalışan veya bu alanda e?itim alan bireylerin, bir yaz?I?m projesini planlama, tasarlama, uygulama ve değerlendirme amaçlarında kendilerini ne kadar yetkin gördüklerini belirlemeyi hedefler. Bu araç, **Öz-Yeterlik** teorisine dayanarak, bireylerin gelecekteki performansları etkileyen temel inançları nicel olarak saptar.

Anahtar Kelimeler

E?itim teknolojileri, **Öz-Yeterlik**, e?itim yaz?I?m?, ölçek geli?tirme, psikometri, alg?, yaz?I?m tasarımı, güvenirlik.

Yazarlar

Petek A?kar, Oya Dönmez

Amaç

Ölçe?in temel amacı, e?itim yaz?I?m? geli?tirme faaliyetlerinde bulunacak olan bireylerin, bu süreci başarıyla yönetme ve tamamlama kapasitelerine ne ölçüde güvendiklerini belirlemektir. Bu, özellikle öğretmen yeti?tirme programlarında, bilişim teknolojileri bölümlerinde veya e?itim bilimleri alanlarında öğrencilerin ve profesyonellerin yaz?I?m geli?tirme becerilerine yönelik algısal engellerini veya güçlü yönlerini tespit etmede kritik öneme sahiptir.

Araştırmacılar, geli?tirme sürecine dair **öz-yeterlik** algısı, bireylerin karmaşık görevleri üstlenme istekliliğini, gösterdikleri çabayı ve zorluklar karşısındaki azimlerini doğrudan etkilediği varsayımından hareketle, bu ölçe?i tasarlamışlardır. Ölçek, e?itim yaz?I?m? geli?tirmenin farklı amaçları (içerik düzenleme, senaryo hazırlama, teknik tasarım, değerlendirme) kapsayacak şekilde yapılandırılmıştır.

Yapı

E?itim Yaz?I?m? Geli?tirme Öz-Yeterlik Alg?s? Ölçe?i, Albert Bandura'nın Sosyal Bilişsel Teorisinin merkezi bir kavramı olan **Öz-Yeterlik** üzerine kurulmuştur. Bu yapı, bireyin belirli bir alanda başarı olmak için gereken eylemleri organize etme ve yürütme yeteneğine olan inancı ifade eder. Ölçek, bu inancı **e?itim yaz?I?m? geli?tirme** bağlamına uyarlar.

Ölçek, tek boyutlu bir yapıya sahip olabilir veya yaz?I?m geli?tirme sürecinin temel bileşenlerini

(Tasar?m Yeterli?i, ?çerik Düzenleme Yeterli?i, Teknik Uygulama Yeterli?i gibi) temsil eden alt faktörlerden oluşabilir. Ölçekte yer alan maddeler (toplam 22 madde), bireyin bilgi, beceri ve tutumlar? öğretebilen nitelikte bir yaz?l?m tasarlama ve proje senaryolar?n? etkin bir ?ekilde yönetme konusundaki alg?sal yeterli?ini sorgular.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çalışmalar?nda geçerlik, ölçüm arac?n?n gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yapıy? ne kadar do?ru ölçtü?ünü gösteren temel bir psikometrik özelliktir. Kaynak içerikte spesifik geçerlik de?erleri belirtilmemiş olsa da, bu tür geli?tirme çalışmalar?nda genellikle ?çerik Geçerli?i ve Yap? Geçerli?i incelenir.

Yap? Geçerli?i, genellikle **Faktör Analizi** yöntemleri kullan?larak test edilir. Bu analizler, 22 maddenin teorik olarak öngörülen boyutlar? ne kadar destekledi?ini ortaya koyar. ?çerik Geçerli?i ise uzman görüş?leri alınarak ölçek maddelerinin, ölçülmek istenen **e?itim yaz?l?m?** geli?tirme kapsam?n? ne ölçüde temsil etti?inin de?erlendirilmesiyle sağlanır.

Güvenirlik

Ölçe?in tutarlılı???n? ve kararlılı???n? ifade eden **Güvenirlik** katsayı?s? oldukça yüksektir. Yapılan analizler sonucunda ölçe?in iç tutarlılık katsayı?s? **.92** olarak bulunmuştur.

Bu yüksek Cronbach Alfa de?eri (.92), ölçek maddelerinin birbiriyle tutarlı olduğunu ve aynı psikolojik yapıy? (e?itim yaz?l?m? geli?tirmeye dair öz-yeterlik alg?s?) ölçmede yüksek derecede içsel uyuma sahip olduğunu göstermektedir. Bu bulgu, ölçe?in akademik ve pratik araştırmalarda güvenle kullanılabilece?ini işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yapı? geçerli?ini tespit etmek amacıyla **Faktör Analizi** (muhtemelen Açıklayıcı Faktör Analizi) kullanılmıştır. Bu analiz, 22 maddenin altında yatan temel boyutlar? veya faktörleri ortaya çıkarmayı amaçlamıştır.

Faktör yapı?s?n?n belirlenmesi, e?itim yaz?l?m? geli?tirme öz-yeterli?inin tek bir genel yeterlikten mi, yoksa senaryo yaz?m?, içerik entegrasyonu, teknik uygulama gibi birden fazla spesifik yeterlik alanından mı oluştu?unu anlamak için kritik öneme sahiptir. Bu analizler, ölçek sonuçlar?n?n teorik anlamlılı???n? güçlendirir.

Araç

Test Türü: Geliştirme Ölçeği (Davranışsal Öz-Yeterlik Algısı)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği (Sürekli Puanlama)

Maddeler: 22 madde

Derecelendirme: 100'lük sistem (0 = hiç güvenmem - 100 = çok güvenirim). Yanıtlayıcılar 0 ile 100 arasında bir değer seçerek kendi algılarını belirtirler.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Eğitim teknolojileri, bilgisayar eğitimi veya ilgili alanlarda öğrenim gören öğrenciler ve profesyoneller.

Yaş Grubu: Üniversite öğrencileri ve yetişkinler.

Popülasyon Detayları: Eğitim yazılım geliştirme becerileri üzerine teorik veya pratik bilgiye sahip olan bireyler.

Test Metodolojisi: Bireysel öz-bildirim yöntemi kullanılarak, katılımcıların yazılım geliştirme görevlerini yerine getirme kapasitelerine duydukları güven düzeyini belirlemek.

Anahtar Kelimeler

Psikometrik özellikler, **eğitim yazılım**, öğrenme teknolojileri, öz-güven, mesleki yeterlik, **güvenirlilik**, ölçek geliştirme.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Petek Aşkar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

Bağılı E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yayın Adresi: Bilgi, makalenin yayınlandığı döneme ait olup, güncel iletişim bilgisi için referans makaleye başvurulmalıdır.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2004 yılında Aşkar ve Dönmez tarafından geliştirilmiştir. Ölçeğin ticari kullanımı, yeniden

üretimi veya adaptasyonu için yazar veya yayıncıdan (Eğitim Bilimleri ve Uygulama dergisi) izin alınması tavsiye edilir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar genellikle kaynak gösterilerek serbesttir, ancak resmi izinler için sorumlu yazara başvurulması gerekmektedir. Kullanıcılar, ölçeğin orijinal makalesine aşağıdaki bağlantıdan erişebilir: academia.edu

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: egitim-yazilimi-gelistirme-oz-yeterlik-algisi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Akcar, P. ve Dönmez, O. (2004). Eğitim Yazılım Geliştirme Öz-Yeterlik Algısı Ölçeği. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, 3(6), 259-274.

Eğitim Yazılım Geliştirme Öz-Yeterlik Algısı Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmuş olup hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek toplam 22 maddeden oluşmaktadır. Örnek maddeler aşağıdadır:

Gerekli bilgi, beceri veya tutumları öğretebilir bir biçimde tasarlayabilirim.

Bir eğitim yazılımı projesinde senaryo şablonunu oluşturup; hazırlanan içeriği bu şablona göre düzenleyebilirim.